Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm.	Sáu tháng.	Ba tháng.	Một tháng.	Ngoại-quốc
Một năm.	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 30	6 $ 30	6 $ 60	9 $ 00
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.50	4.50
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	2.25
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-65, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 m 065 de large.

Une seule insertion. . . . 0 $ 50 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . . 0 $ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một cái gương quí-báu cho thiếu-niên Nam-Việt

Vừa rồi khắp các tỉnh thành nước Pháp cũng mấy nước lớn bên Âu-châu đã làm lễ kỷ niệm độ nhất bách chu niên ngày sinh nhật của một nhà khoa-học đại-tài, một bực vĩ-nhân đã làm vẻ vang cho nước Pháp, đã làm ơn lớn cho loài người, nói thế tất ai cũng rõ ngay là Pasteur tiên-sinh vậy.

Không những ở bên châu Âu làm lễ kỷ niệm ấy một cách trọng-thể mà thôi, đến cả bên Á-đông này cũng dự một phần vào cái lễ kỷ-niệm ấy nữa. Nào nước Xiêm-la mở lễ khánh thành Bác học viện Pasteur ở Bangkok, nào khắp Đông Pháp theo lệnh quan Học-chính tổng-trưởng ở các trường đều giảng thuyết cho học sinh rõ cái sự-nghiệp của bậc thiên-tài mà nước Pháp đã sinh ra ấy. Lại thêm các báo chương khắp xứ đều đăng bài ca-tụng công đức của ngài, các nhà văn-học xuất bản những sách nói về lịch-sử của ngài, các nhà khoa học đều thuyết về những điều phát-minh của ngài, nói tóm lại khắp các hạng người đâu đâu cũng vậy, đều tỏ lòng cảm ơn nhớ ơn một bực thiên-tài đã được xưng tụng là ân-nhân của thế-giới. Thật vẻ vang thay!

Pasteur tiên-sinh sở dĩ được thiên-hạ nhất tâm kính phục như thế, nguyên nhân ấy ở ra đâu? Chẳng phải nói tất ai cũng rõ là tại những điều sáng-kiến, những sự phát minh của tiên-sinh, những sự đó rất có ảnh-hưởng đối với khoa-học ý học và đã cứu sống không biết bao là mạng sinh-linh. Cái sự-nghiệp đó, các báo chương tạp-chí đã nói đến nhiều phen, tất ai cũng rõ, không cần nhắc lại làm chi. Nhưng tiên-sinh sở dĩ mà làm nên sự-nghiệp vẻ vang ấy, sở dĩ được thiên hạ khâm phục như thế, một phần lại còn nhờ ở như những đức-tính tốt đẹp của tiên-sinh. Phải, tuy rằng sự-nghiệp xuất chúng ấy, phi một bực thiên tài không làm nổi, song cái thiên tài của tiên-sinh lại còn được những tay phú tế rất giỏi để giúp cho chóng được thành công, mà những tay phú tá ấy tất là những đức-tính của tiên-sinh vậy. Người ta đối với tiên-sinh không những *trọng* vì *tài*, mà lại còn *yêu* vì *nết* nữa.

Vậy tiên-sinh có những đức tính gì, tưởng ta cần nên xét đến, vì đó cũng là một bài học luân lý cho ta.

1° Cái đức tính đã khiến cho tiên-sinh phát minh được lắm điều quan-hệ, có ích lợi cho quốc gia cho xã-hội, đã khiến cho tiên-sinh làm nên được sự nghiệp không hai, chính là cái tính *chăm chỉ hay làm*. Từ năm 13 tuổi cho đến năm tiên-sinh tạ thế, là trong 60 năm trời rõng rã, tiên sinh không có một lúc nào là lúc ngồi không, không có một giờ nào là giờ nhàn rỗi. Hết kẻ-cứu về bệnh lý, lại thí nghiệm đến tật kia, suốt ngày chỉ cắm cụi trong thí-nghiệm phòng. đến nỗi bị chúng bạn chê diễu là « Cột phòng thí nghiệm » Cái tiếng chê-diễu đó tức sau này là một cái huy-hiệu rất vẻ vang của tiên-sinh, vì thật quả tiên sinh đáng vì như cái trụ đồng chống đỡ khoa-học làm cho khoa-học ngày một tiến bộ mãi lên. Tiên-sinh sở dĩ chăm chỉ như thế phần là tại tiên-sinh muốn hiến thân cho khoa-học, cho nghĩa vụ, phần là tại cái tính thích làm việc của tiên sinh. là một cái đức-tính mà ông thân sinh ngài đã truyền lại khi xưa. Những khi thí-nghiệm kẻ-cứu việc gì, những khi trong lòng tiên-sinh có điều chi phiền muộn, tiên-sinh thường luận miệng một câu « Phải làm việc !... Phải làm việc !... » mà chính tiên-sinh đã nói với học sinh trường Cao-đẳng Edimbourg rằng « Tôi hồi trẻng lại từ khi tôi biết làm người lên giới, thì hình như không lúc nào tôi tận một người học sinh nào này : Cậu nên làm việc, cậu nên chăm chỉ làm việc khiến cho người ta vui thú vô cùng, và chỉ làm việc là mới có ích lợi cho bản thân, cho tổ quốc, cho nhân loài thôi! » Suốt một đời tiên sinh thật đã thực-hành cái tư tưởng cao thượng ấy. tiên-sinh thật là một cái gương sáng láng cho những kẻ ngày xưng hô thị, cho những phường giả áo túi cơm, cho những tay phú tá rất giỏi để giúp cho chóng được thành công, mà những tay phú tá ấy tất là những đức-tính của tiên-sinh vậy. Người ta đối với tiên-sinh không những *trọng* vì *tài*, mà lại còn *yêu* vì *nết* nữa.

2° Ngoài cái tính chăm chỉ hay làm Pasteur tiên sinh lại còn có cái lòng *kiên-nhẫn* là lòng như thế tưởng tiên sinh muốn làm gì mà chẳng thành công, vì trên đời việc khó đến đâu, nếu kiên gan cũng là làm nổi. Thật không thấy mấy người kiên nhẫn như tiên-sinh! Mỗi khi nghiên-cứu điều gì, hay phải tìm tòi một căn bệnh, thì nào có phải năm mười ngày hay năm ba tháng mà xong đâu! Có khi phải hàng năm thế mà tiên-sinh không thôi chí ngã lòng, không vì lâu thấy thành công mà đem lòng chán nản, nên mới được làm kết quả hay như vậy. Nếu tiên-sinh không có lòng kiên-nhẫn như phần nhiều kẻ khác thì có là tả không được hưởng những sự phát minh kỳ lạ của tiên sinh, mà ngày nay ta cũng không được rõ tiên-sinh là ai nữa! Xem như vậy thì biết cái lòng kiên-nhẫn có thể giúp một phần to cho sự thành công của người ta. Nếu không kiên-nhẫn thì dù có lòng nhiệt thành, có chí thông minh đến đâu đi nữa, cũng khó lòng đạt được mục-đích của mình. Vậy ở đời ta gặp việc chi rắc rối khó khăn, ta chớ vội nản lòng ngã chí, ta cứ nên vững dạ mà làm, dù tốn công cũng chớ nề, dù lâu ngày cũng không ngại, như thế chắc ta thế nào cũng đạt được mục đích của ta. Thánh nhân đã dạy « Thế thường có nạn sự, nhân-tâm tự bất kiên », xem Pasteur tiên sinh đó thì biết lời ấy không chút sai ngoa. Ta ngày nay cần phải làm nhiều việc to lớn, thật là lúc rất cần cái lòng kiên-nhẫn, vậy ta phải nên ra công rèn luyện, sao cho được cái gan sắt đá, không để cho điều khó khăn, sự vật-vả làm ngã lòng, chớ vì gặp nguy hiểm, chớ vì lâu thành công, mà đến nỗi công việc đỏ dang, thủy thành chung tệ, khiến cho kẻ bàng quan cười là đánh trống bỏ dùi, chẻ là làm không bằng nơi!

(*Còn nữa*) B. G.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 30 Décembre 1922

Việc nhà Thực-nghiệp ngân hàng

Trong bản tờ trình của M. Raverat về việc nhà Thực-nghiệp ngân-hàng có xin như sau này : Các nhà trái-chủ sẽ được giấy trái đơn. Giấy trái đơn ấy không có sinh tức nhưng sau này công việc của công-ty quả-đốc có lời, thì sẽ được chia một phần. Công-ty quản-đốc ấy lập trong một hạn 50 năm thì giải tán. Các trái chủ ở Viễn-đông sẽ được cái trái đơn ấy là bằng kim-viên, mà sinh tức bốn phần. Các trái đơn ấy thì lấy khoản tiền nói thường quyền phi làm của bản hành. Một phần về tiền quyền phi ấy sẽ dùng để đền giúp cho hai phần ba các chi-phần của nhà ngân-hà gi hiệ chưa đong tiền. Những trái đơn về phần chánh-phủ Trung-hoa thì sẽ đáng vào các việc học Trung Pháp.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 2 Janvier 1923

Lễ kỷ-niệm ông Pasteur

Nhân dịp lễ kỷ niệm Pasteur tiên-sinh, hội Hàn lâm ở Paris có tiếp được nhiều điện-tín của các Cao-đẳng học-đường ngoại-quốc gửi đến chúc mừng

Một cuộc bay

Phi-công Sadi Lecointe đã bay được 345 kilomètres trong một lúc. Ít lâu nay cái giải bay nhanh nhất ông vẫn giữ nay lại tự mình bay được nhanh hơn mình.

Lời dụ-ngôn của Giáo hoàng

Nhà đèn-báo *Havas* có xe bản dụ chỉ của Giáo-hoàng bằng tiếng La-tinh với bản dịch-văn bằng tiếng nước Ý, thì thấy cái đoạn chỉ nghĩ tới hòa-nghị Versailles là trong dịch-mới thêm vào, chứ trong bản chỉ hoàn không có.

Cuộc đi ô tô qua sa-mạc Sahara

Đoàn xe ô-tô Citroen đã tới Arcemiti trong hạt Hoggar ngày 26 Décembre. Nếu đi qua phần sa-mạc của xứ Soudan cũng nhanh bằng phần sa-mạc của xứ Algérie, thì đoàn xe ấy chẳng bao lâu thì tới Tombouctou

Việc xứ Maroc

Trong hạt Hoggar, đã làm lễ khởi công kỷ niệm đài ông tinh mụ Foucault bị người Touaregs giết ngày 1er Décembre 1916. Có quan Thống-chế Lyautey, và quan quyền-chá đất Casablanca đến dự lễ

Tại đình quan Giám-quốc

Nhân dịp tân mọi quan Giám-quốc có tiếp các quan đại-sư. Đức Ce-sa-ri là sứ-thần của Giáo hoàng có đọc diễn-văn chúc mừng năm mới, thì quan Giám quốc có đáp lại.

Cuộc hội nghị của đồng-minh

Các quan Thượng-thư Đồng-minh hội-nghị ngày hôm thứ ba hồi 14 giờ.

Phong-tục dân Mọi xứ Banmê-thuột

Trước hết xin nói về địa-thế của xứ này và các giống mọi miền thượng-du này, rừng rậm cây cao nối liếp xáp gọi là đồng-cao (Hauts plateaux) cả khoảnh rộng hơn là Darlac hay là Dak-Lak (tiếng Rhadé) Banmê-thuột là một nơi tỉnh-lỵ có quan Công-sứ cai trị. Xứ ấy ở trên một hòn đất của xứ Darlac Banmê-thuột chính là tiếng Lào, còn tiếng « đê » (Rhadé là Buôn-mê-thuột. (Làng cha thắng Thuột) Làng Buôn-mê-thuột hiện còn ở một hòn tòa Đại lý Banmê thuột. « Banmê-thuột cũng gồm ba tiếng là ngữ-Ta như Buôn-mê thuột », cách xa Banmê-thuột 45 m. có chỗ tôi lấm gọi là Buôn-đon, có sông, có cá, có đất trái tôi lấm, và có người Cao miên Lào ở đông. Banmê thuột không có đồ sản vật. Ở Buôn-đon là chỗ của ông Khun-Yonok ở, ông này cũng là vua của mấy mọi ở đây, có Médaille Bắc-cấp hội tinh giản có võ công. công có sợ lắm. Khi nào cư xử việc mọi thì ông ấy lấm chỗ tòa án. Ông ấy có với nhiều mà dụ với hoang để bán hoa và giục con ngựa, trâu, bò, heo thời chả càng nữa. đếm không được ; bạc giấy và bạc đồng đóng trăng để chặt ba căn nhà khi nào phơi thì mượn linh tập canh.

Mọi có nhiều giống mà phân nhiều chưa chia ra đến như là : Rhadé, Taleng Bi Jarsy, Tio, v. v...

Mỗi thứ nói tiếng một khác, và chỉ có thứ Rhadé là chịu ra đến thôi ; còn đến đâu mọi còn chưa xuất lộ. Bên Kontum lại có nhiều giống mọi khác lắm.

Ở đây có đường qua Kontum và Dalat song đi xa lắm.

I. Người « Đê » có ý phục

Người nó thì đen lắng như ngươi hắm. Hàn ông đến bà đến cưa hàm răng trên tận nền. Đàn bà bỏi tóc, gội bằng nước mà thôi, lắm thời xoa cùng mình với dầu như vậy như cô nghệ và hòi thái buồn mẫu ; thứ đó cũng như phấn và nước hoa của đàn bà mình.

Đàn ông có người để tóc, có người xắp cụt. Tại nào có học chữ Tây, có quiềm một ít văn-minh thì cắp rê.

Người nghèo. Đàn ông thời mình trần thân trụi, chỉ có một cái khố ; đàn bà thời vấn xung quanh mình một tấm vải xanh từ rốn xuống. Còn mùa này trời lạnh thì đi đâu cũng quấn một cái mề xanh đỏ.

Giàu : thì đàn ông đàn bà đều bận một cái áo xanh đài như kiểu áo thụng mà không mặc quần. Đàn ông lại có trang sức tai đeo bằng bông đồng, cổ đeo bằng bằng chỉ, vòng tay chỉ đồng và vòng bằng sừng đen, và dưới chân mang vải đôi có gắn chỉ hạt to, đi kèn lẻng kẻng lẽ là thích lắm có một cái ống hóp nhỏ, lớn lắm đeo đến ống to, mỗi sau đeo cái cái ống tre to lọt, bước mang hai lỗ tai hai cái vòng chì nặng trễu lỗ tai xuống tận ngực, cho nên thường gọi là : Mọi cà răng căn-tai, cà răng nghĩa là mài hàm răng trên tận nền, căn tai nghĩa là căng rộng lỗ tai. Hàng nó giáo bằng trâu bò heo gà đồ đồng (chiêng, thanh-la) v. v. Chẳng phải giàu tiền bạc như người mình.

Chẳng có hột thuốc lắm, từ bé đến lớn từ già đến trẻ, ai nấy đều hút thuốc lá, hễ bằng cái điếu tre ; hoặc là mua điếu của người Âu-châu thường hút mà dùng

II. Cách ăn uống và ở đậu

Chúng có ăn bốn bữa : Sáng, trưa, chiều và tối ; Ngày mùa có nhiều gà, thì ăn cơm và bắp ; khi nào hết lúa thì ăn khoai môn và lá cây. Đồ ăn của nó gọi là « giảm » sơ sài lắm, cây măng hái ngoài rừng hoặc là rau nấu với nước lạnh và muối, hoặc là cá bỏ vào ống tre đậm với muối và ớt.

Nó ăn những loài côn trùng như ếch, ở ải kể cả, rắn, mối, nướng chín ăn như mình ăn thịt heo quay, thịt bò tái. Nó lại thích ăn sống mồi có cạnh. con giản con tiếng Tầng, v. v.. hễ thấy thời đánh nhau bắt bỏ vào miệng. Hỏi ngon không ? — Ngon lắm. Còn cá heo bỏ trần thì để cũng, và bán chẳng hề ăn. Cả đời uống nước lạnh và ăn bốc, vừa ăn vừa uống mỗi người có một cái bầu nước lạnh riêng để đựng nước uống trong lúc ăn.

(*Còn nữa*)

Nguyễn-cửu-Khương

Bảo-tồn Không-học

DỊCH SÁCH LUẬN-NGỮ

Loại thứ XIV

Luận người

(*Tiếp theo*)

370. Tử vị Tư-ván hữu quân-tử chi đạo tứ yên : Kỷ hành kỷ dã cung ; kỳ sự thượng dĩ kính ; kỳ dưỡng dân dã huệ ; kỳ sử dân dã nghĩa.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-tràng từ 12)

DỊCH NGHĨA — Đức Không-tử khen ông Tử-Sản có được bốn điều hợp với đạo người quân tử : Sửa mình thì khiêm-cung, thờ vua thì kính cẩn, nuôi dân thì có ơn, sai khiến dân thì có nghĩa.

371. Tử viết : Ấn-bình-Trọng thiện dữ nhân giao, cửu nhi kính chi.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-tràng từ 12)

DỊCH NGHĨA — Đức Không-tử nói : Ông Ấn-bình-Trọng (quan đại - phu hiền ở nước Tr) khéo cùng người giao du, chơi với ai càng lâu mà càng kính người ta.

372. Tử viết : Tang-văn-Trọng cư sái, sơn tiết tảo chuyết, hà như kỳ trí dã

(Xem trong bộ Tứ-thư chính văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-tràng từ 12).

DỊCH NGHĨA — Đức Không-tử nói : Tang-văn-Trọng (quan đại-phu nước Lỗ) làm nhà để mai rùa (đời xưa dùng mai rùa để bói) đầu nhà vẽ núi, trụ nhà vẽ cỏ tảo, làm hoa mỹ để cầu mỹ quỉ-thần, thế sao gọi được là người trí

373 Tử-trương vấn viết : Lệnh-doãn Tử Văn, tam sĩ vi Lệnh-doãn, vô hỉ sắc, tam dĩ chi, vô ưu sắc, cựu Lệnh-doãn chi chính tất dĩ cáo tân Lệnh-doãn, hà như ? Tử viết : Trung hĩ. Viết : Nhân hĩ hồ ? Viết : Vị trí, yên đắc nhân Thích-thị-thì Tề quán. Trần-văn-tử hữu mã thập thặng, khí nhi vi chi, chí ư tha bang tắc viết do ngô đại-phu Thôi-tử dã, vi chi, thì nhất bang, tắc hựu viết do ngô đại-phu Thôi-tử dã, vi chi, hà như ? Tử viết : Thanh hĩ. Viết : Nhân hĩ hồ ? Viết : Vị trí, yên đắc nhân.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-Tràng từ 12).

DỊCH NGHĨA. Ông Tử-Trương hỏi rằng : Quan Lệnh-doãn nước Sở là Tử-Văn, ba lần làm quan Lệnh-doãn không có sắc mừng, ba lần phải thôi cũng không có sắc giận, chính-sự quan Lệnh-doãn cũ làm đều đem bảo cả quan Lệnh-doãn mới mà không muốn chuyển mĩ một mình, người ấy thế nào ? Đức Không-tử đáp rằng : Người ấy là người trung vậy. Lại hỏi : Có được là nhân không ? Ngài đáp : Chưa biết, đã chắc đâu thật không có tư tâm mà được là nhân. Lại hỏi : Khi trước Thôi-tử là quan đại-phu nước Tề giết vua nước Tề. Trần-văn-tử cũng làm đại-phu nước Tề, có ngựa mười cỗ xe, bỏ mà đi. đến một nước khác thì nói ở nước này cũng có kẻ bội-nghịch như quan đại-phu nước ta là Thôi-tử vậy, lại bỏ đi, đến một nước khác nữa thì lại nói ở nước này cũng có kẻ bội-nghịch như quan đại-phu nước ta là Thôi-tử vậy, lại bỏ đi, người ấy thế nào ? Đức Không-tử đáp rằng : Người ấy là người thanh vậy. Lại hỏi : Có được là nhân không ? Ngài đáp : chưa biết, đã chắc đâu thật không có tư-tâm mà được là nhân.

374. Qui-văn-tử tam tư nhi hậu hành. Tử văn chi viết: Tái tư khả hĩ.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-Tràng từ 13).

DỊCH NGHĨA — Ông Qui-văn-tử (quan đại-phu nước Lỗ) việc gì cũng nghĩ đến ba lần rồi sau mới làm. Đức Không-tử nghe vậy nói rằng : Nghĩ đến hai lần cũng đã được rồi.

375 Tử viết : Ninh-vũ tử, bang hữu đạo tắc trí, bang vô đạo tắc ngu ; kỳ trí khả cập dã ; kỳ ngu bất khả cập dã.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-Tràng từ 13).

DỊCH NGHĨA — Đức Không-tử nói : Ông Ninh-vũ-tử (quan đại-phu nước Vệ) lúc nước có đạo thì toàn thân không làm việc gì là người trí, lúc nước vô đạo thì liều mình vào nơi nguy-hiểm là người ngu. Cái trí của ông ấy người ta còn kịp được ; cái ngu của ông ấy thì người ta không có thể kịp được vậy

376. Tử viết: Bá-Di Thúc-Tề bất niệm cựu ác, oán thì dụng hĩ.

(Xem trong bộ Tứ thư chính văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-Tràng từ 13).

DỊCH NGHĨA Đức Không-tử nói: Ông Bá-Di, ông Thúc-Tề đối với người có điều ác cũ cũng bỏ qua không nghĩ tới nữa, bởi thế ít người thù oán.

377. Tử viết. Thục vị Vi-sinh-Cao trực, hoặc khất ế yên, khất chư kỳ lân nhi đỗ chi.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Công-dã-Tràng từ 13).

DỊCH NGHĨA Đức Không-tử nói : Ai bảo người Vi-sinh-Cao là người trực, có người xin dấm mà nhà không có, lại sang xin nhà hàng xóm mà cho, lấy của người làm ơn mình, coi một việc đó cũng đủ biết là người không trực vậy.

378. Tử viết: Ưng đã khả sử nam diện.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Ung-dã từ 13)

DỊCH NGHĨA — Đức Không-tử nói: Trò Ưng là người trong hậu khoan-hòa, có đức-độ, đáng để cho người chính mặt hướng nam mà làm vua được.

379. Trọng-Cung vấn Tử-tang bá-tử. Tử viết : Khả dĩ giản. Trọng-Cung viết: Cư kính nhi hành giản dĩ dân kỷ hành, bất diệc khả hồ. Cư giản nhi hành giản, vô nãi thái giản hồ. Tử viết: Ung chi nghiên nhiên.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thượng-luận về thiên Ung-dã từ 14)

DỊCH NGHĨA — Ông Trọng-Cung hỏi người Tử-tang bá-tử là người thế nào ? Đức Không-tử đáp : Cũng khá vậy, là người giản-dị. Ông Trọng-bố ra thì lại chạy cả. Người lính lại lấy súng bắn luôn ba phát nữa cho hết sảo phát mới thôi. Mấy lần sau thì không ai bị cả

VIỆC HANOI

Tiền bạc gửi sang Tàu. — Kể từ ngày 1er Janvier này (trở đi các thư và tiền gửi sang Tàu có thể gửi tiền vào trong và khai số tiền ở ngoài bì được, bạn

Du đãng tái phạm. — Tên Cao-văn-Tỉnh trước đã can án một lần về tội du đãng rồi. Thế mà chứa chấp tìm kiếm nghề gì mà làm ăn, hay sự một

Nguyễn-v-Yến, Nguyễn-bá-Lục, Nguyễn-Bích, Phạm-bá-Liên, Phạm-văn-Giao, Đào-quang-Thụy.

Thắng thứ kỳ hạng nhất :

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký Project Huỳnh Văn Lang Collection

làm việc thì giản-dị để mà trị dân, thế chẳng nên dùng ư ? Nếu xử mình cũng giản-dị mà làm việc cũng giản-dị, chẳng là giản-dị quá đáng ư ? Bức Không-tử khen rằng : Tru Ưng nói phải.

(*Còn nữa*) D. B.

HÀI ĐÀM

Một cách đỡ đau xu !

Đêm hôm mọi trời mưa phùn, rét buốt tới xương. Bỉ-nhân đi chơi khuya về, tính có không hề lấy làm mệt mà được nghe câu chuyện thú vị của hai quan viên nói ngồi trong một cái xe cao-xu đi trước cái xe của bỉ-nhân:

« Xuống Bạch-mai tay đỡ đau xu, nhưng những lúc mưa rét thế này có nhiều tiền lên hàng Giấy vẫn thú hơn ! ».

Bỉ-nhân tuy không phải là người thảo mách, nhưng bỉ nhân thấy có ông phán nào ít xu không dám lên hàng Giấy, nên bỉ-nhân xin hiến các ông một kế được như lòng sở nguyện mà không phải lắm xu.

Trời rét như mấy hôm nay tối đến là hầu hầm nhà chỉ béo mất đi. Độ 10 giờ rưỡi, 11 giờ, ta bỏ dậy ta đi . . . Đến cửa nhà nào thấy im tiếng trống, ta ngỏ cỗ vào. Hễ trong nhà không có khách hết, là ta vào thẳng. Chị em có hỏi sao ta đến muộn, ta sẽ nói ta mới ở cinéma hay ở nhà hát nào về. Ta phong lưu thì ta làm « chẩu chấc » vào độ tam nguyên. Nếu tài ăn nói ta là bất chị em sai người nhà đi mua bát mì của hiệu chú Dần về ta chén cũng xong.

Nhưng chú Dần là ai nhỉ ?

Chú Dần là một bác Ô-năm bán « phở » trứ danh trên xóm hàng Giấy !!

Yên-Sơn.

Tin Nam-kỳ

Máy phát sóng lục tìm hai người bị thương

Tối hôm 15 Décembre, vào hồi quá 7 giờ có một người lính cảnh-sát Tây đi tuần xong rồi, chưa về sở vội còn đến chơi một nhà người bạn cũng làm cảnh-sát ở phố Champagne. Chủ nhà đi vắng, nhưng cũng vào ngồi đợi. Đợi lâu không thấy bạn về, liền bảo đầy tớ nhà chế giọc rượu *apéritif* uống chơi trước khi ăn cơm. Người bồi không chịu mở tủ lấy rượu thì người cảnh sát giơ tay lên, người bồi sợ chạy trốn. Bấy giờ người cảnh-sát liền rút súng lục bắn một phát tin người bồi đó nhào bị đứt ngón tay út ở bên tay trái, máu bắt tỉnh nhân sự.

Nghe tiếng súng, làng đồ ra đó, có một người bồi gái chạy ra phố la cua thì lại bị người cảnh-sát bắn luôn hai phát trúng vào chân và đùi. Thiên hạ xúm lại đông, nhưng thấy người kia cầm súng hãy còn khói thì nghe đâu người ấy khai rằng đang đi xe đạp bị một bọn du-côn đến đánh cho nên phải bắn để gỡ mình. Người ta đoán rằng người này phải bệnh điên hoặc là say rượu.

Bị máy cuốn chết

Sáng 20 Décembre một đứa con trai 17 tuổi làm ở nhà máy công-ti dầu hỏa tại Nhà-bè không biết vô-ý thế nào bị vướng cái dây da, dây cứ cuốn mãi vào máy tàn tành cả một bên cánh tay, còn chân thì chẳng bị nát cả, máu chảy ra lênh láng. Bước một lúc thì chết.

Gãy cẳng vì nhảy ô tô

Ngày 15 Décembre, chừng 2 giờ chiều có một người đàn-bà là thị Xuyến vợ một người thợ thiếc làm ở công-ti Dầu-hỏa, đi ô tô ở Phú-mỹ ra Saigon, khi xe sắp tới phố Legrandière thì lỗ dừng máy lại, nhưng xe chưa dừng hẳn thị đã nhảy xuống, té nhào xuống đất bị bánh xe sau đè phải ống chân. Người trên xe lại phải khiêng lên xe mà đưa vào nhà thương.

Việc giả dối trong vụ bảo-cử

Độc giả chắc còn nhớ rằng trong vụ bầu cử thượng-nghị-viện ở Nam-kỳ năm ngoái có xảy ra một việc gian dối, M. Arborati can phạm vào việc ấy thì ngày 2 Octobre trước đã bị Tòa án trừng trị Saigon phạt 200 francs, và phải mất công-quyền trong hai năm cùng là một franc bồi thường cho bên nguyên. M. Arborati chống án thì phiên ngày thứ ba 26 Décembre việc ấy đã lên tòa Thượng-thẩm. Tòa xét xong hoãn đến tuần lễ sau mới kết án.

Một người đàn bà bị Khách đánh chết

Ngày 27 tòa Biện-lý có tiếp được điện tín ở Bình đông (Chợ-lớn) báo rằng buổi sáng hôm ấy người ta có tìm thấy một cái xác đàn-bà ở làng Phú-định thuộc tỉnh Chợ-lớn.

Người Khách bị bắt thì khai rằng đang đứng tiểu tiện ở trong một cái hố thì thấy người đàn-bà ấy ra chửi mắng rồi lấy đòn gồng phang vào mình. Người Khách giật lấy đòn gồng mà đánh lại mấy cái vào lưng và gáy thì thấy người kia ngã xuống lại gần xem thì thì chết rồi. Bấy giờ tên Khách kia mới chạy trốn thì người ta cũng bắt được.

Nghe đâu thầy thuốc thổ-lỗ xét lại cho là không phải bị đánh mà chết.

Cháy to

Đêm 14 Décembre nhà máy gạo ở ngọn bị cháy to, cả cơ nỗi sốt-de báo nhiều khi dụng trong nhà máy lên mất hết, các nhà không cháy thì cũng bị hư hỏng cả. Chẳng mất một cái kho thóc lúa. Thiệt hại mới tính phác chừng trước đến hai vạn rưỡi đồng.

Đêm 27 Décembre hồi 11 giờ rưỡi phát hỏa tại nhà một người annam ở đường Charles Thomson ở Chợ lớn ở đó có đến ngót hai trăm nóc nhà vừa tranh vừa bằng gỗ lợp ngói chung cháy mất có 30 nóc. Số thiệt hại trước chừng 3500 đồng.

Long. — Vì sự quan Toàn-quyền Maurice Long có trở về trọng nhậm ở Đông-pháp hay không thì đến nay Chính-phủ chưa tuyên-bố gì cho ta cả: Các quí quan ở đây có ông nói rằng hễ ngài bệnh thuyên thì sẽ trở sang đây ngay, nhưng cũng có ông nói rằng thế nào ngài cũng cần phải về qui-quốc để tĩnh dưỡng.

Về điều ấy thì ta còn phân-vân chưa biết tin đáng nào, nhưng cứ như báo *Avenir du Tonkin* với báo *Courrier d'Haiphong* ngày hôm nay thì có lẽ ngài không trở lại đây nữa.

Báo *Avenir du Tonkin* rằng :

« Một người bạn của nhà báo *Impartial* gặp quan cai-trị Châtel ở Colombo có được nghe ngài nói rằng quan Toàn-quyền Long hễ bệnh đỡ là trở về Pháp để nhờ các bậc chuyên-môn chữa cho, vì bệnh ngài xem ra tối trọng ».

Báo *Courrier d'Haiphong* cũng đăng một tờ điện-tín ở Saigon gửi ra nói như thế và có thêm rằng :

Cứ như điện tín của phóng-sự báo-hảo trên kia thì quan Toàn-quyền Long tuy có lòng muốn trở lại Đông-pháp nhưng cũng phải về chữa bệnh tại Pháp. Những người Pháp mà đã ở Thuộc-địa, khi nghe tin ngài xuống Colombo thì không ai lấy làm lạ cả, vì lúc ngài ở Paris khởi-hành cơ đã mệt lắm. Vậy ttừ nay trở đi cái vấn-đề phủ Toàn-quyền Đông-pháp lại khiến cho người ta phải lưu-tâm đến lắm ».

Nếu vậy thì cũng đáng tiếc cho Đông-pháp ta lắm thay.

***

Bản báo vừa tiếp được của phủ Toàn-quyền tin sau này.

Điện tín ở Colombo gửi về ngày 2 Janvier 1923 báo rằng bệnh trạng quan Toàn-quyền Long đã đỡ hơn trước được 11 nữa.

Quan Toàn-quyền Baudoin đi Ai-lao. — Chừng độ mồng 8 hay mồng 9 tháng này quan Toàn-quyền Baudoin cùng qui phu-nhân sẽ đi kinh-lý miền Ai-lao độ mười bữa mới về.

***

Bản báo vừa tiếp được tờ lai cảo sau này của phủ Toàn-quyền :

Đến ngày 5 Janvier này quan Toàn-quyền định đi đường bộ sang Ai-lao, qua Hà-tĩnh và Thakhet.

Sau khi khánh-thành đường Vinh tỉ Thakhe qua Nape, thì ngài sẽ đi Vientiane. Nếu đường Savannakhet qua tỉnh Lao-bao đến Quảng-trị mà tốt thì ngài sẽ theo đường thủy đi xuống Savannakhet.

Chuyện Bực mình. — Xem trang thứ tư.

Tem bán làm phúc. — Số tiền thu của sở Bưu-điện bán tem phúc cho hội Bảo-trợ các trẻ con mồ côi về việc chiến tranh, trong tháng một năm 1922 được . . . 869 fr. 81

Những số bán được trước 11 342 69

Cộng đến cuối tháng một . . . . . 51.712 fr. 50

Tòa án Trừng-trị — Sáng hôm nay, tòa án Trừng-trị xử những việc *Giả tàm mất-thám*. — Một hôm vào hồi 4 giờ sáng có một người lái-buôn tên là Mỹ đi xe tự nhà trọ ra ga để đi xe hỏa về quê. Khi xe đi đến đường cửa Nam thì tên Cao-v-Viễn (không làm nghề gì) chạy ra giữ xe lại rồi trèo lên xưng là một thám, bảo người lấy rằng trong mình có giấy bạc giả, nó có lệnh quan sai bắt. Người lái buôn lấy nói thế nào cũng không nghe cứ bắt dẫn đi. Khi gần đến sở Mật-thám, thì tên lấy khám người người lái-buôn lấy lấy mất 30 đồng rồi bỏ chạy mất. Người lái-buôn biết là tên ấy giả làm mật-thám liền đi trình bắt tên lấy. Tòa phạt tên Cao-v-Viễn 6 tháng tù. Như vậy tưởng nay còn nhẹ lắm.

Giải khán. — Một hôm về buổi chiều tối có một người đi đường tên là Ưu đi qua ngõ Phất-lộc có một đứa Ng-v-Kênh làm nghề cu-li ở trong ngõ chạy ra giật khăn. Lúc lấy người mất cắp kêu rầm lên thì có một người đi xe đạp vừa đến đuổi theo năm được cả người lẫn tang Tòa phạt tên Ng-văn Kênh 1 tháng tù.

Lừa đảo. — Tên Ng-v-Vượng làm nghề cu-li đến hiệu của một người tên là Trần v-Tố thuê một cái xe đạp rồi không thấy đem về trả nữa. Người chủ hiệu đi thưa, đến lúc sở Mật-thám bắt được thì nhận đích là lấy đi thuê xe đạp. Tòa phạt tên Vượng 1 tháng tù.

Cần người làm việc

Số 5 hợp long ở phủ Toàn-quyền, số 150, đường Quan-thánh, Hanoi, cần một người làm may điện thoại giỏi và phải biết cả văn may chiếu bóng nữa.

Tiền lương sẽ định theo công việc làm. 3389

Liên trợ cứu về việc hỏa tai. — Quan Thống-sứ đã ký nghị-định cấp cho quan Công sứ Hà đông 1 000 đồng để phát cho những người bị hỏa tai ở Phúc-lâm ngày 22 Novembre 1922

Thăng thưởng. — Các viên chức trong ngạch Thương-chính có lên sau này được thăng chức kể từ ngày 1er Janvier 1923 :

Thăng tham tá thượng-hạng bạng nhất :

M. Nguyễn-cung-Khải.

Thăng thượng-hạng bạng nhì

M. Phạm-v-Ao.

Thăng tham-tá hạng nhì :

MM. Dương-tấn-Thiệp, Lê văn-Ỷ.

Thăng Préposé Indigène hạng nhất :

MM. Vũ-tuấn Hùng, Đỗ-văn-Tiến.

Thăng Préposé Indigène hạng ba :

MM. Hồng-long-Cát, Ng-v-Thịnh.

thăng Préposé Auxiliaire Indigène hạng nhất :

MM. Giang văn-Tinh, Huỳnh-văn-Thịnh, Phạm-văn Qui.

Thăng thư ký thượng hạng ngoại hạng

M. Nguyễn công-Hiểm.

Thăng thư-ký thượng-hạng hạng nhất :

M. Nguyễn-văn Cống.

Thăng thư-ký thượng-hạng hạng nhì :

M. Phan-văn-Tùng.

Thăng thư-ký thượng-hạng hạng ba :

MM. Ba, Trần-ngọc-Cơ, Trần-văn-Chinh.

Thăng thư ký thượng-hạng hạng tư :

MM. Nguyễn-văn-Trinh, Hồ-văn-Bàu, Đinh tất-Đạt, Nguyễn-văn-Thư, Trần-v-Ký, Đỗ v. Qui, Trần-đức-Hợi, Hồ-Chương, Nguyễn-văn-Hằng, Nguyễn-long-Vân, Ng-như-Chất, Huỳnh-v-Hưng, Nguyễn-phát-Tân, Mai-văn-Tế, Lê-v-Lương, Trần-văn-Vang, Nguyễn-tấn-Yến, Lâm-v-Hoành, Ngô-huy-Thu.

Thăng thư-ký hạng nhì :

MM. Ứng-cẩm-Phúc, Nguyễn-văn-Sang, Nguyễn-v-Vận, Bạch-ngọc-Lượng, Trần-v-Tư, Hồ-v-Mỹ, Phạm-thanh-Cảnh, Nguyễn-v-Trung, Trần-bá-Mùi, Lê-văn-Ưng, Bạch-huy-Tín, Nguyễn-thế-Cường, Trần-phước-Phận, Hồ-văn-Lợi, Nguyễn-v-Chánh, Lê-đình Tiến, Nguyễn-văn-Tốt, Trần-v-Thêm, Huỳnh-ngọc-Thuần, Trần-v-Vinh, Ngô-đăng Mai, Ng-như-Giu.

Thăng thư-ký hạng ba :

MM Ng-văn-Lương, Ng-đức Thọ, Ng văn Nhựt. Trương-văc-Yên, Ng-chấn-Tuân, Phan-v-Hòa, Ng v-Thi. Phạm-nữu-Lợi, Du - phước-Thuận, Võ-thanh-Phương, Ng quang-Liêng, Ưng Nệ, Cao-văn-Thịnh, Trương-thanh-Minh, Huỳnh đức-Các, Phạm-phú-Hoài, Phùng-huy-Xán, Bùi-đăng-Vinh, Nguyễn-văn-Thắng.

Thăng thư-ký hạng tư :

MM. Bồ-văn-Trực, Lê-đức-Thụy, Trần-phi-Hổn, Ng-văn-Chinh, Đỗ-đình Thọ, Bùi-v-Bảo, Bồ-đoàn-Sỹ, Đỗ huy-Oánh, Đoàn-văn-Hồng.

Thăng thư-ký hạng nhất :

MM Trần-ngọc-Mẫn, Lê-đức-Triện, Ng - Thục, Phạm-ngọc-Vân, Đặng-xuân-Lý, Phan-kế-Tuyển, Ng-xương-Thái, Ng v-Try.

Thăng thư-phái hạng nhất :

MM. Lê-đình-Mộc, Đào-đình-Bích.

Tờ đạt của hội Quan-lại Ái-hữu. — Thưa các quan, hội-đồng quản-trị chúng tôi xin định đến 8 giờ sáng ngày 21 tháng Janvier 1923, tức là ngày mùng năm tháng chạp ta họp đại hội-đồng tại nhà hội Khai-trí tiến-đức để bàn bạc và điều mà hầu đại hội-đồng vừa rồi chưa giải-quyết ấy :

1) Xét điều lệ riêng về việc thi hành các mục-đích hội.

2) Xét các điều hội viên xin.

3) Xét hội nên làm những việc gì có ích cho hội viên và quốc-dân. Vậy xin mời các quan hội viên đúng ngày giờ ấy đến hội-đồng để bàn luận cho được chu tất mọi việc.

Khi bàn định rồi, ngài nào muốn cho thêm thứ 2 trong khoản thứ 12 lệ hội ấy mà dự việc thi xin gửi giấy trước 5 ngày cho quan phó Hội-trưởng Lê-trung-Ngọc, ở số 18 phố hàng Gai.

Nay kính đạt

Ngạch thư ký tòa sứ. — M. Hồ-văn-Lâm, thư ký thượng hạng ngoại hạng nhì ở Hòa-bình nay đổi đi Phả-lý thay M. Trần-đình-Kỳ về nghỉ.

M. Phạm-văn-Lang, thư ký tập sự tòng sự tại trường Nam Sư-phạm Hanoi nay đổi đi Tòa bình thay M. Hồ-văn-Lâm đổi đi nơi khác.

M. Ng-đình-chính, thư ký tập sự tại trường Nam Sư phạm Hanoi nay đổi đi Lạo-kay thay M. Đặng-minh-Mẫn. thư ký hạng nhất về nghỉ.

(*Xem trang thứ ba, cột thứ hai*)

N° 129 TRUYỆN

MƯỜI NĂM VỀ SAU

(*Dix ans plus tard*)

tức là truyện

(Ba-la-gia-luân Tử-tước)

Soạn-giả : ALEXANDRE DUMAS

Dịch-giả : PHẠM-KẾ-CHÍ

Phúc-kế cất cái giọng buồn rầu mà rằng :

— Ừa ! Chú nó ở đó à. Vậy chú để biết cái tin xấu chi đó, mà để lại quen mui đấy phải không ? Chà ! Chà ! Chú nó mà ở đấy, thì công việc ta lại hỏng hết, Quốc-vinh ơi, giá anh bảo ta sớm ra, thì có phải ta để khu xứ không.

Quốc-vinh vừa cười vừa nói :

— Cụ lớn nói oan cho ông ấy, ông ấy mà đến đây không phải là có ý xấu.

Phúc-kế nói to lên rằng :

— Để, anh lại vấn-quả cho y ỷ thật là một cặn vô-lương công-tử, nay thế nào mai thế khác, có bao nhiêu ân hết bấy nhiêu.

— Ông ấy biết cụ lớn giàu.

— Mày muốn cho ta khánh kiệt.

— Thưa không, ông ấy chỉ muốn cái tài của cụ lớn mà thôi.

— Thôi đi anh ! Vòng rịt hai năm trời, mà mỗi tháng mười vạ 6-curai. Chà, chà ! Ta phải trả đấy Quốc-vinh ơi.

Quốc-vinh phì cười một cách hóm vật.

Phúc-kế rằng :

— Phải, anh muốn nói là tiền của nhà vua đấy chứ gì. Á ! Quốc-vinh ơi. Anh nói bông thế nó khiếm nhã quá, ở đây có phải là chỗ anh nói bông đâu.

— Bẩm cụ lớn, xin cụ lớn bình-tâm cho.

— Thôi đi ! Đuổi cổ cái anh thầy dòng ấy ra, ta không có xu.

Quốc vinh bước một bước ra phía cửa.

Phúc kế lại nói :

— Để một tháng nay nó có đến thăm ta ở đâu, thì sao nó không làm luôn tháng nữa, có được không ?

Quốc-vinh nói :

— Vì chưng ông ấy bối rằng ông ấy giao tiếp với những người xứng, mà ông ấy vốn quí cụ lớn hơn tất cả những đồ đảng của ông ấy.

— Tôi cũng cám ơn cái sự ông ấy quí hơn ấy. Anh làm ông trạng sư ấy đi thật. Anh Quốc-vinh ạ, Hôm nay anh lại làm trạng-sư cho bác thầy dòng Phúc-kế.

— Bẩm cụ lớn, dụng nhân như dụng mộc. Phàm việc gì công việc mà người nào cũng vậy, cũng có điều hay, cũng có điều khả thủ.

— Những quân lâu-la của thầy dòng cũng có điều khả thủ hay sao ?

— Cũng có lắm bẩm cụ lớn, mà trong tay cụ lớn có những cái quân lâu-la ấy thì cụ lớn cũng sẽ được vui lòng.

Phúc-kế nói khẩy rằng :

— Vậy thế anh khuyên ta nên cầu hòa với ông thầy dòng đó hay sao ?

— Bẩm cụ lớn, chúng con xin can cụ lớn chớ nên thiết hòa với một trăm hay là trăm hai mươi thằng da-đen, nó cứ nối đến giáo vào với nhau cũng thành ra được một cái chão thép có thể vậy kín ba nghìn người.

Phúc-kế đưa cặp mắt sắc mà nhìn vào Quốc-vinh, rồi quay ra bảo mấy tên lính sở bên rằng :

— Được, bay đến thầy dòng Phúc-kế đây. Anh nói thêm phải, anh Quốc-vinh ạ.

Sau đó chừng hai phút, thì thấy thầy dòng đến ngoài bực cửa, một cánh rồi lễ phép. Người trạc độ bốn mươi bốn lăm tuổi, nước ra kẻ in hành, nửa ra người chinh chiến, trông thì không thấy đeo gươm, song cũng biết trong mình tết có súng lục.

Phúc-kế chào ra cách anh chào em chứ không ra bộ quan dạng rồi nói :

— Ông thầy dòng, có việc chi thế ?

— Ồ ! Sì Khe kha ! sao khe kha lại dạy thế.

— Tôi thưa ông thế là bởi chưng tôi vội, ông ạ.

Ông thầy dòng nhìn Quốc-vinh một cách tinh ranh, nhìn Phúc-kế một cánh ấy nữa, rồi nói :

— Chiến hòm nay để phải trả ông Phơ-gi ba trăm bích-tôn . . . nợ cờ bạc, tiền giết lắm.

Phúc-kế hỏi bọc ngay rằng :

— Gì nữa ?

Phúc-kế hỏi vậy là vì Phúc-kế biết rằng ông thầy dòng mà tăng có thể thôi thì đã chẳng đến quấy mình đâu.

— Nợ nhà hàng thịt một nghìn bích tôn. Nó không bán chịu cho nữa. Gì nữa ?

Thầy dòng lại nói :

— Nợ nhà thợ may mười nghìn hai trăm . . .

Phúc-kế hỏi :

— Còn gì nữa không ?

Thầy dòng đáp một cách cung kính rằng :

— Thưa đại-ka, ân đại khả xét cho, tiền để tịnh không dám xin cái chi cho mình cả.

Phúc-kế rằng

— Thế thì nhã lắm. Tôn-ông ạ. Bởi vậy cho nên, tôi còn đợi đây.

— Tiền để không xin chi cả. Ồ ! Không . . . Chẳng thiếu gì tác . . .

Phúc-kế ngắm nghĩ hồi lâu, rồi nói :

— Nhà thợ may một nghìn hai trăm. Nghe như để lắm ào đấy nhỉ.

Thầy dòng bèn ra giọng ta đây :

— Tiền để cấp dưỡng những một trăm con người. Thưa cũng là một cái gánh nặng.

Phúc-kế hỏi :

— Làm gì mà nuôi những một trăm người. Có để ông là Ri-so-liên hay là Mã-gia-linh đấy mà phải có hàng trăm linh hộ thân ? Trăm người ấy thì ông dùng để làm gì hử ?

Thầy dòng Phúc-kế đáp :

— Đại-ka lại còn phải hỏi điều đó ư ? Ừa ! Việc gì kha khan còn phải hỏi ! tại sao đệ lại phải nuôi hàng trăm người ấy.

— Phải đấy, tôi hỏi ông rằng : ông làm gì mà nuôi những trăm người kia mấy ? Ông khá trả lời cho tôi hay.

— Vô ân bạc nghĩa !

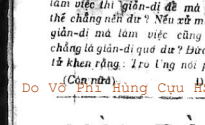
— Tuồng như là vô ân bạc nghĩa.

— Bẩm quan lớn, cái thân tôi thì chỉ cần một thằng nhỏ hầu mà thôi, và lại nếu có một mình tôi thì tôi lấy lấy cũng được, chẳng phải cần đến ai, nhưng mà còn quan lớn, quan lớn thì biết bao nhiêu là kẻ thù . . Trăm người cũng chưa thể đủ để bảo hộ cho cái thể Trăm người ! . . . Phải đến nghìn người mấy đã. Vậy nên tôi có dung nạp hễ nhiều người, thì trong những chốn công-đồng hội-nghị, mới không ai còn dám lên tiếng công-kích đến ngài. Hằng không thì để cho những tiếng thóa mạ, đưa nay nó cắn, đưa kia nó véo, ngài khó lòng mà chịu được được lấy tâm ngày đâu. Thưa ngài để nghe ra chưa ?

— Ừa ! Ấy vậy mà tôi có biết đâu rằng ông lại là một tay những đứa cho tôi gỡi đến đây. Ông thầy dòng ơi,

Thầy dòng nói :

— Ngài không tin lời tôi nói. Vậy thì xin ngài hãy nghe câu chuyện vừa mới xảy ra, cũng chưa lâu-la gì là mấy, mới ngày hôm qua đây, ở phố Hu-xét, có một người nước ấy mua một con gà. Con gà đó không được béo, nhà hàng đòi bớt tiền, anh ta không chịu mua, nói rằng : « Con gà này có hay nhiều mỏ thì thôi ». Phúc-kế ông lấy bút mỉm cả rồi, thì còn đa bọc lấy xương, tôi chẳng muốn đến khó làm chi.

ĐỒNG-HỒ

đeo tay kiểu vuông

BỌC VÀNG, BẢO HÀNH 10 NĂM

Máy chạy tốt nhất hạng

Một vở kịch có chất ảo quang

Bí tin. — Bản-quán được tin mừng rằng đến chủ nhật 7 Janvier là ngày 21 tháng một ta này, ông Phạm-Trang, tham tá tòa Thương-chính, sẽ làm lễ thành hôn cho lệnh-đệ. Bản-quán có lời mừng ông Phạm-Trang và cô dâu chú rể.

Ngạch trợ giáo — MM. Hoàng-văn-Nhạc và Võ-đình-Quang, tốt nghiệp trường Sư-phạm Hanoi, nay đổi đi Lạo-kay thay MM. Đặng-minh-Mẫn và Nguyễn-văn-Thắng về nghỉ.

Thăng thưởng trong ngạch kinh tế. — Các viên chức trong ngạch kinh tế có lên sau này được thăng :

Thư ký thượng hạng hạng nhất :

M. Ng-bửu-Phan.

Thư ký thượng hạng hạng tư M. Bùi v. Thuần.

Thư ký hạng năm M. Lê v. Long

SƠN-TÂY

Đá bóng thi. — Hồi 3 giờ chiều hôm chủ-nhật vừa rồi, hội « Le Lune » ở Hanoi lên đá thi với hội « Le Dragon Noir » ở Sơn-tây tại khu đất gần nhà thương. Hội D. N. được luôn bề ván. Cũng là một sự không may mà thua, chứ bên hội « Le Lune » cũng nhiều tay giỏi cả.

PHÚ-THỌ

Việc phát báo. — Bản-quán có tiếp được thư của một nhà đọc báo ở phủ Lâm-thao kêu rằng báo ở Hanoi gửi lên đến ga Tiên-kiều thường để lại độ một tuần lễ rồi mới phát đi.

Nếu quả như vậy thì bất tiện cho các nhà mua báo lắm, tưởng số Điện-

XIN XEM CHO KỸ

Phàm những các quí-khách xem báo thấy có đăng các bệnh của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhớ mà lắm ra không đến được, lại viết thư trách bản-hiệu.

Mất vẻ kim cổ chải đẹp quang

Giá..... 8 $ 50

Bán tại hiệu :

A. PERROUD (Nhà xanh)

59, Phố Paul Bert. — HANOI

2009

Sữa hộp tốt nhất hạng

Bản hiệu mới tìm được một nhà người Đại-Pháp buôn bán chắc chắn, có một thứ sữa đóng hộp, còn giữ được nguyên chất sữa tươi.

Thứ sữa này, ít đường, mà như thế thời tốt lắm, vì dùng sữa hộp, mà nhiều chất đường, thì người mua phải thiệt-thời lắm vậy.

Vả sữa lắm đường, mỗi ngày bệch, ngoài giá chẳng thêm ích gì.

Mua sữa nên chọn thứ còn váng mỏ, tức là chất crème còn nguyên chất chưa mất, và phải xem giấy dán ngoài hộp có chữ nói rõ, sữa còn nguyên chất hay không (lait non-écrémé). Mọi người đều công-nhận, vàng crème làm cho sữa có mỡ vàng, chất sữa mỡ vàng-vàng, ấy là thứ tốt nhất, nên dùng hơn cả các thứ khác.

Muốn thử thì rất là dễ, chỉ dùng một lượt khác biệt, vì nó thơm tho, không pha chất gì khác vào. Nguyên sữa đặc lắm, sau khi ăn, vẫn còn hương vị, ai đã dùng nó lại muốn dùng mãi. Muốn mua khỏi nhầm, hãng nhận hộp sữa nào có dấu « *đầu con bò* » in dưới chữ LA FAVORITE.

Bản-hiệu có gửi bán thứ sữa ấy ở hiệu Hock-guime-Seng, 55 phố hàng Bát-cũ, Rue Vieille des Tasses, tại Hanoi, để các ngài lại mua được tiện. Bản-hiệu lại bán nới giá, để chiêu khách.

Kính-cáo

Pharmacie MONTÈS

54, Rue Paul-Bert,

HANOI

Ngạch trợ giáo. — MM. Hoàng-văn-Nhạc, và Vũ-đoàn-Tạo, có bằng sơ-học được bổ trợ giáo tập sự.

M. Bế-khai-Hy, trợ giáo tập sự tại Phù-lý (Hưng-yên) nay phải bãi dịch vì phạm tội nặng.

M. Đoàn-v-Trác, có bằng sơ-học được bổ trợ giáo tập sự tại trường Phú-vệ, huyện An-thi (Hưng-yên) thay M. Bùi-khai-Hy.

Ngạch y tế. — M. Hoàng giá-Hội, thầy thuốc thi-sai hạng ba tại Chợ-chu (Thái-nguyên) nay kiêm việc khám thịt tại hạt lỵ thay M. Đỗ Khải đổi đi nơi khác.

Phụ cấp mỗi năm 144 đồng.

Ngạch học chính. — M. Trịnh-đình-Quynh, giáo học tập sự được tới chức kể từ ngày 30 Décembre 1922.

M. Bùi-v-Kiên có bằng tiền học sĩ, được bổ giáo học tập sự thay M. Trịnh-đình-Quỳnh.

M. Ng. v. Thanh được bổ trợ giáo tập sự ngày 16 Novembre 1922 vì không cần định nơi khác được bổ thì nay phải bãi dịch.

Ngạch thừa phái. — M. Hoàng quang-Cải thừa-phái hạng nhì tại phủ Hòa-an (Cao-bằng) nay được quyền phủ lỵ thay M. Nông-ích-Lương vào ngạch tại nơi nhà thương.

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Đặng-minh Mẫn, thư ký hạng nhất tại tòa Sứ Lạc-kay được nghỉ dưỡng bệnh một tháng lĩnh cả lương.

M. Trần-đình-Ký, thư ký hạng sáu ở Phủ lỵ được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng, tháng đầu lĩnh cả lương và hai tháng sau lĩnh nửa lương.

Vạn tượng và Bạch tán bội tinh. — M. Ng.-v.-Thuận, tức Phạo-Lợi, buôn đồ gỗ tại phố hàng Gà (Sường Huế), vừa được thưởng Vạn-tượng và Bạch tán bội tinh.

Như vậy thì đủ biết là những đồ gỗ của ông làm thực là được hoàn toàn mỹ xảo. Vậy có lời mừng ông đã có công với mỹ nghệ nước nhà.

Ngọc lai cảo

Trường Quảng-văn. — Trường Quảng-văn vừa dọn sang số 17 phố Ngõ-gạch. Khi trường còn ở bàng Đương, phố xá đông đúc, xe tấu ầm ỹ, lại phải nhà cửa không rộng, dọn rộng tiện lắm cho nên sự kết quả không được thập phần viên mãn. Nay, trường giọn sang Ngõ gạch, thực vắng vẻ tĩnh mịch, lại thêm nhà cửa rộng rãi, sang trọng, có gác học, có sân chơi, thì cuộc học-trò ai cũng bằng lòng và cố gắng cho chóng được tấn tới.

Đấy là một việc mới hay ở trường Quảng-văn. Lại còn một việc mới nữa cũng không kém đó. Ông Đoàn-Kang mới mở một lớp chuyên dạy tiếng Pháp và toán-học là hai khoa thiết dụng nhất cho cả tư dân trong nước nhà.

Lớp ấy mới mở mà học-trò cũng khá đông, ai cũng vui nghe nhời ông giáo dẫn giảng phân minh tường tận.

Mong rằng trường Quảng-văn và lớp học Pháp tự lấy được bền lâu thì những người có tư chất và có chí chuyên luyện Pháp văn, những người nhỏ nhàng trong học giới, và tiết cả thiên niên trong nước có thêm một nơi mà in thân khai trí.

3503 X lai cảo

Việt-nam thanh-niên hội. — Đến chủ nhật 7 Janvier này, 3 giờ chiều, ở Hội-quán V. N. Th. N. có ông Phạm-Quỳnh diễn-thuyết về Đức Thích-ca nói bằng tiếng Annam. Xin mời các vị sáng-lập, tán-trợ, tử-trợ, cùng Thường hội-viên lại dự thính.

Đến 4 giờ rưỡi có chớp ảnh để các Hội-viên xem không mất tiền.

Hội V. N. T. N. lai cảo

LỜI MUA BÁO

Tòa nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng muốn mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài quí ông nào mua thì gửi tiền cho bổ kì ông có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho tiện.

Ngạch trợ giáo. — MM. Hoàng-văn-Nhạc, và Vũ-đoàn-Tạo, có bằng sơ-học được bổ trợ giáo tập sự.

M. Bế-khai-Hy, trợ giáo tập sự tại Phù-lý (Hưng-yên) nay phải bãi dịch vì phạm tội nặng.

M. Đoàn-v-Trác, có bằng sơ-học được bổ trợ giáo tập sự tại trường Phú-vệ, huyện An-thi (Hưng-yên) thay M. Bùi-khai-Hy.

Ngạch y tế. — M. Hoàng giá-Hội, thầy thuốc thi-sai hạng ba tại Chợ-chu (Thái-nguyên) nay kiêm việc khám thịt tại hạt lỵ thay M. Đỗ Khải đổi đi nơi khác.

Phụ cấp mỗi năm 144 đồng.

Ngạch học chính. — M. Trịnh-đình-Quynh, giáo học tập sự được tới chức kể từ ngày 30 Décembre 1922.

M. Bùi-v-Kiên có bằng tiền học sĩ, được bổ giáo học tập sự thay M. Trịnh-đình-Quỳnh.

M. Ng. v. Thanh được bổ trợ giáo tập sự ngày 16 Novembre 1922 vì không cần định nơi khác được bổ thì nay phải bãi dịch.

Ngạch thừa phái. — M. Hoàng quang-Cải thừa-phái hạng nhì tại phủ Hòa-an (Cao-bằng) nay được quyền phủ lỵ thay M. Nông-ích-Lương vào ngạch tại nơi nhà thương.

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Đặng-minh Mẫn, thư ký hạng nhất tại tòa Sứ Lạc-kay được nghỉ dưỡng bệnh một tháng lĩnh cả lương.

M. Trần-đình-Ký, thư ký hạng sáu ở Phủ lỵ được nghỉ dưỡng bệnh ba tháng, tháng đầu lĩnh cả lương và hai tháng sau lĩnh nửa lương.

Vạn tượng và Bạch tán bội tinh. — M. Ng.-v.-Thuận, tức Phạo-Lợi, buôn đồ gỗ tại phố hàng Gà (Sường Huế), vừa được thưởng Vạn-tượng và Bạch tán bội tinh.

Như vậy thì đủ biết là những đồ gỗ của ông làm thực là được hoàn toàn mỹ xảo. Vậy có lời mừng ông đã có công với mỹ nghệ nước nhà.

Ngọc lai cảo

Trường Quảng văn. — Trường Quảng-văn vừa dọn sang số 17 phố Ngõ-gạch. Khi trường còn ở bàng Đương, phố xá đông đúc, xe tấu ầm ỹ, lại phải nhà cửa không rộng, dọn rộng tiện lắm cho nên sự kết quả không được thập phần viên mãn. Nay, trường giọn sang Ngõ gạch, thực vắng vẻ tĩnh mịch, lại thêm nhà cửa rộng rãi, sang trọng, có gác học, có sân chơi, thì cuộc học-trò ai cũng bằng lòng và cố gắng cho chóng được tấn tới.

Đấy là một việc mới hay ở trường Quảng-văn. Lại còn một việc mới nữa cũng không kém đó. Ông Đoàn-Kang mới mở một lớp chuyên dạy tiếng Pháp và toán-học là hai khoa thiết dụng nhất cho cả tư dân trong nước nhà.

Lớp ấy mới mở mà học-trò cũng khá đông, ai cũng vui nghe nhời ông giáo dẫn giảng phân minh tường tận.

Mong rằng trường Quảng-văn và lớp học Pháp tự lấy được bền lâu thì những người có tư chất và có chí chuyên luyện Pháp văn, những người nhỏ nhàng trong học giới, và tiết cả thiên niên trong nước có thêm một nơi mà in thân khai trí.

3503 X lai cảo

Việt-nam thanh-niên hội. — Đến chủ nhật 7 Janvier này, 3 giờ chiều, ở Hội-quán V. N. Th. N. có ông Phạm-Quỳnh diễn-thuyết về Đức Thích-ca nói bằng tiếng Annam. Xin mời các vị sáng-lập, tán-trợ, tử-trợ, cùng Thường hội-viên lại dự thính.

Đến 4 giờ rưỡi có chớp ảnh để các Hội-viên xem không mất tiền.

Hội V. N. T. N. lai cảo

LỜI MUA BÁO

Tòa nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng muốn mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài quí ông nào mua thì gửi tiền cho bổ kì ông có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho tiện.

TRANH VẼ

Bán buôn — Bán lẻ

Bản-hiệu mới về và mới in được nhiều thứ tranh thủy-mạc và tranh thuốc theo lối mới, rất đẹp và rất nhã. Lại có nhận vẽ các kiểu như là kiểu theu, kiểu dệt, kiểu đen, kiểu giấy cườm vân vân.

Lại có nhận bán truyện

SONG-PHƯỢNG KỲ DUYÊN

của ông Nguyễn-đỗ-Mục nữa.

HOÀN-VẦN

Vẽ tranh, vẽ kiểu và vẽ truyện-thần

59, Phố hàng Bông, Hanoi

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Khi xe thành chạy làng Khả-lạc. — Hôm mồng mười tháng một ta mới rồi ở làng Khả lạc tổng Đạo-tú, phủ Ứng-hòa tỉnh Hà-đông có làm lễ khánh thành chợ của dân bắc-kê. Hôm đó có quan Pusb cùng các bào-mục trong dân đến chứng kiến rất là đông đúc và vui vẻ. Song sự vui vẻ này có một điều đáng buồn cười vì một bài đồng-ca. Số là trong khi các ông đến anh trong làng đọc diễn văn xong, có một cậu thiếu niên trạc độ 17, 18 tuổi đứng đọc mấy câu bằng tiếng Pháp, ý nẫu nói chúc mừng các quan và kể qua về việc cậu công học ở tỉnh và mới được vào học trường Trung-học năm nay. Khi cậu nói dứt lời thì có một người đáp lại mấy câu rằng : « Cậu nói tiếng Pháp ở đây cho ai nghe chung quanh đây từ ra một vài người có thể hiểu được, còn đặt là những người nào quê không biết một tiếng Pháp bao giờ cả » Cậu bèn nói sang mà trả lời rằng : « Tôi học tiếng Pháp, tôi nói tiếng Pháp, *không cần gì tiếng Nam, J'apprends le français je parle français, pas besoin d'annamite* » .

Một người trong tổng được nghe lại cảo.

Khi xe thành chạy làng Khả-lạc. — Hôm mồng mười tháng một ta mới rồi ở làng Khả lạc tổng Đạo-tú, phủ Ứng-hòa tỉnh Hà-đông có làm lễ khánh thành chợ của dân bắc-kê. Hôm đó có quan Pusb cùng các bào-mục trong dân đến chứng kiến rất là đông đúc và vui vẻ. Song sự vui vẻ này có một điều đáng buồn cười vì một bài đồng-ca. Số là trong khi các ông đến anh trong làng đọc diễn văn xong, có một cậu thiếu niên trạc độ 17, 18 tuổi đứng đọc mấy câu bằng tiếng Pháp, ý nẫu nói chúc mừng các quan và kể qua về việc cậu công học ở tỉnh và mới được vào học trường Trung-học năm nay. Khi cậu nói dứt lời thì có một người đáp lại mấy câu rằng : « Cậu nói tiếng Pháp ở đây cho ai nghe chung quanh đây từ ra một vài người có thể hiểu được, còn đặt là những người nào quê không biết một tiếng Pháp bao giờ cả » Cậu bèn nói sang mà trả lời rằng : « Tôi học tiếng Pháp, tôi nói tiếng Pháp, *không cần gì tiếng Nam, J'apprends le français je parle français, pas besoin d'annamite* » .

Một người trong tổng được nghe lại cảo.

Xe điện nghiến đứt chân. — Sáng hôm mồng một tết, có một người bởi lên xe điện ở Thái hà-ấp ra, vô ý thế nào ngã xuống đất bị bánh xe nghiến đứt mất cả hai ống chân, máu chảy ra nhiều quá, không đến nhà thương thì chết ngay.

Người bị xe-lửa nghiến không chết. — Trong số báo hôm qua, bản-quán có đăng rằng một người bị cán lìa xe bỏ bị một toa xe hỏa đè phải chân ở trên nền đá, lúc người lấy dương trông xem trên cầu. Đem vào nhà thương cưa chân, may không chết

Thư ký hạng năm M. Lê-v-Long

Bị xe điện nghiến đứt chân. — Sáng hôm mồng một tết, có một người bởi lên xe điện ở Thái hà-ấp ra, vô ý thế nào ngã xuống đất bị bánh xe nghiến đứt mất cả hai ống chân, máu chảy ra nhiều quá, không đến nhà thương thì chết ngay.

Người bị xe-lửa nghiến không chết. — Trong số báo hôm qua, bản-quán có đăng rằng một người bị cán lìa xe bỏ bị một toa xe hỏa đè phải chân ở trên nền đá, lúc người lấy dương trông xem trên cầu. Đem vào nhà thương cưa chân, may không chết

VIỆC BẮC-KỲ

HÀ-ĐÔNG

Khi xe thành chạy làng Khả-lạc. — Hôm mồng mười tháng một ta mới rồi ở làng Khả lạc tổng Đạo-tú, phủ Ứng-hòa tỉnh Hà-đông có làm lễ khánh thành chợ của dân bắc-kê. Hôm đó có quan Pusb cùng các bào-mục trong dân đến chứng kiến rất là đông đúc và vui vẻ. Song sự vui vẻ này có một điều đáng buồn cười vì một bài đồng-ca. Số là trong khi các ông đến anh trong làng đọc diễn văn xong, có một cậu thiếu niên trạc độ 17, 18 tuổi đứng đọc mấy câu bằng tiếng Pháp, ý nẫu nói chúc mừng các quan và kể qua về việc cậu công học ở tỉnh và mới được vào học trường Trung-học năm nay. Khi cậu nói dứt lời thì có một người đáp lại mấy câu rằng : « Cậu nói tiếng Pháp ở đây cho ai nghe chung quanh đây từ ra một vài người có thể hiểu được, còn đặt là những người nào quê không biết một tiếng Pháp bao giờ cả » Cậu bèn nói sang mà trả lời rằng : « Tôi học tiếng Pháp, tôi nói tiếng Pháp, *không cần gì tiếng Nam, J'apprends le français je parle français, pas besoin d'annamite* » .

Một người trong tổng được nghe lại cảo.

Cướp. — Mới rồi nhà tên Cật ở phố Vật-lại (Quảng-oai) bị một toán gian đồ bảy tên đeo súc gậy vào cướp phá lấy các đồ đạc tiền của mất ước hơn một trăm bạc

NAM-ĐỊNH

Trả lời bài « cấy ngay không sợ chết đứng ». — Bản báo tiếp được bài sau này :

Một người bạn tôi đọc báo *Trung-Bắc tân văn* có cho tôi xem một bài của M. Hộ Lan viết trong số báo ngày 21 Novembre 1922, vậy nay tôi xin trả lời lại bài ấy.

Tôi xin nói cùng những người lương thiện biết rằng ngày 10 Juin 1922, Hộ Lan có vào nhà khách-sạn của tôi ở Sầm-sơn tự xưng là quan ở Nam-định, nhưng hỏi ra thì quan giả chứ không phải quan thực, ở cả thường đeo một cái dây đồ đề cho người ta tưởng là quan thực.

Người đầy tớ gái tôi là Ng-thị-Phương ngày 31 Août 1922 có nghe Hộ Lan mà ăn cắp của tôi 1200 đồng bạc và các đồ bạc ở trong bàng com cùng những đồ nữ trang, chính thị Phương đã khai với tôi rằng có giao cho Hộ Lan một phần lớn trong cái số tiền lấy để trả nợ 140 đồng là tiền vay sẵm áo cho con hát rạp chèo Hộ Lan và lại giao cho Hộ Lan cả những đồ vật mà hiện nó tuần-cảnh có bắt được ở trong phòng vợ lẽ nhà Hộ-Lan. Những đồ ấy hiện hãy còn ký số tiền Lục-sự để làm tang.

Ngày 4 Novembre, tôi có làm đơn kêu cả hai người, sau khi lên cho khám nhà thì cả hai lên đều phải giam từ thứ bảy đến thứ hai 6 Novembre. Bấy giờ cả hai người và cả gia quyến đến kêu khóc xin tôi rút đơn ra thì sẽ xin trả lời 800 đồng, cũng cả những đồ tư-trang. Hai tên lại nhờ M. Hoan-loe-Hoang ở Nam-định đem 800 đồng đến nộ Sen-đầm để điều đình, nhưng quan Biện-lý không cho thì hai tên đến phải giam đến bữa luật sư đến xin mới được tạm tha, mà phải kỳ quỹ 600 đồng vậy tôi thách ông quan giả lỵ cải được những lời tôi đã nói ở trên kia.

Grangier chủ khách sạn ở Sầm-sơn

Cirque Việt-Nam. — Có hai người ở Cirque Harms on đến xin làm trò ở Cirque Việt-Nam.

Họ cam-đoan xin làm ăn công-nhật, — mà thì thố hết thảy giới, để cho Cirque Việt-Nam xưa nay đã có tiếng lại càng thêm vẻ vang cho bọn Cirque Việt-Nam.

Một người tên là Mohamed Ben Brahim làm kẻ rất giỏi.

Một người tên là Varbadur Gurkha Baul Man là tay thổi kèn rất tài.

Vấn. — Cũng là một sự không may mà thôi, chứ bên hội « La Lune » cũng nhiều tay giỏi cả.

Hai bên thi với nhau một cách rất là vui vẻ và nhã nhặn.

東興園

ĐÔNG-HƯNG-VIÊN

HANOI — 90, Phố Hàng Buồm, 90 — TONKIN

Giây nói số 222

HIỆU CAO-LÂU VÀ TẠP HÓA

Bản-hiệu mở từ năm 1893, là một hiệu cao-lâu Trung-hoa mở trước nhất ở Hà-thành này. Nhà cửa rộng-rãi lịch-sự, có phòng nhỏ để quý-khách ngồi riêng và phòng lớn để đặt tiệc to.

Các quý-khách muốn đặt tiệc tại bản-hiệu, hay là đem về nhà cũng được, giá cả phải chăng.

Các món ăn Tây đều làm được cả, và cách nấu-nướng vừa-vặn, trong-sạch.

Nay bản-hiệu được phép bán cho cả bình lính Tây, Nam, vậy mời các ngài chiếu-cố cho.

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phủ Bình-hương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo sư trường Cao đẳng Đông Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này :

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 8 $00

2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. 8 $00

3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. 8 $00

4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. 4 $00

Mấy bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

BÁO NAM-KỲ KINH-TẾ

Mỗi tuần lễ xuất bản một lần ngày thứ tư,

Ở ĐƯỜNG CHARNER, SỐ 07, SAIGON

Giá mua đứng niên 5 $ 00

Thực là một tập báo nói riêng về đường kinh-tế rất có ích cho tất cả mọi người. Vậy người Bắc-kỳ nên mua mà xem, lời lẽ nói rất đỉnh đạc thú.

CAFÉ, RESTAURANT

HOTEL DES COLONIES

TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN

Chính-quán tại phố hàng Trống, số 80 ngay cửa Nhà-Thờ

Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, ở số 68 cũng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-sạn thừa tiếp các quí-khách Tây-Âu và Đông-Á cùng một cách bình-đẳng, mà lại để tuỳ ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, muốn ăn, ở, hoặc uống rượu chỗ biệt-tịch cũng được, về cũng một giá tiền.

Phụ-quán cũng có giây nói trực tiếp với chính-quán 2010

HUILE-PEINTURES-VERNIS MARQUE DEPOSÉE

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khi hư, thường hay biếng chữa ?

Bệnh khí hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào tưởng không ai nên không biết : sưng bàng quang, sưng nhiếp hộ tuyến, sưng dịch hoàn, sưng niệu-quản. Mà đâu là thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phần bộ

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Bán chiêu hàng

ĐỒNG HỒ ĐEO TAY,

giây chun mạ vàng, vành sứ đủ các sắc.

"Nước hoa thượng hạng : Eau de Cologne Montès

Thứ nước hoa này của bản-hiệu chế ra đã lâu, vẫn được tiếng khen là thơm lắm. Các ngài đã dùng đều chịu là hạng qui nhất ! Có nhiều ngài ở xa không biết giá ; nay xin khai để các qui-khách cùng biết :

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

COQ D'OR
...ICH + HAIPHO...

Hiệu GIÚ-ICH tức là Công-ty CHU-VĂN-MINH ở Haiphong, đường Sadi-Carnot, số 116 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn lấy đủ các mái dấu đầu CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng bào chiếu cố nội hóa, cứ viết thư cho bản hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.

Hàng bầy Hội chợ: gian thứ 46, giẫy B (một lam) xin mời các quý-khách quá bộ đến xem, thì mới tin cho bản hiệu, gọi là phát phần chấn chỉnh kỹ-nghệ nước nhà.

2055

...bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thụt nhiều khi cũng chẳng công hiệu gì. Rửa ráy cũng khó làm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm. nhiều khi thuốc dùng vào người đàn lại không chịu được, thành ra nôn ọe, đau thận, đi rửa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc quí hóa mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bệnh tất chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cùng là không làm sưng niệu thủy toàn bộ. Thuốc ấy rửa sạch niệu quản, làm cho thêm số niệu thủy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí-hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, vì dùng thuốc ấy thì bệnh chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế to đều có bán cả.

2056

Xin xem cho kỹ

Hiệu tôi có thuê gian bán hàng số 228, trong kỳ Hội-chợ năm nay

Xin các ngài chiếu cố cho.

NGUYỄN-VĂN-THUẬN
CHỦ HIỆU THUẬN-LỢI
SCULPTEUR
37, Hàng Mã-mây, Hanoi

2094

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

ĐONG HỒ HẠNG
toàn bằng bạc
Giá. . . . 25$00

2074

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MÃO & Cie
31, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-Việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khác nhau lắm, xin quý khách nhận rẽ hiệu tem giấy có ÔNG SAO khỏi nhầm.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến cho.

Quý-khách ở xa muốn mua thứ rượu gì hay hỏi han điều gì xin cứ viết thơ cho bản-hiệu thì bản-hiệu xin trả lời ngay.

Ông nói số 3C7

20..

TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Ai có bệnh nên biết hiệu «Tam-tỉnh y-quán» ở phố « Mã mây », số nhà 91, Hanoi. Mạch lý bệnh cần biết đích xác; chữa đủ các chứng bệnh, bệnh nguy-trọng, bệnh đã lâu, chữa khỏi được nhiều, hoàn tán cao đan cực tinh tế thần hiệu, để quí-khách xét dùng. Xa xôi viết thơ về kể bệnh, bản-hiệu gửi thuốc đến ngay, gửi cách lĩnh hóa giao ngân; quí-khách mua buôn thì tính hạ giá. Nghèo cùng quá không có tiền xin thuốc cũng cho.

Còn các thứ thuốc đặc-biệt rất thần hiệu ai uống cũng khỏi:

Bạch-trọc, dương mai, hạ cam, trĩ, lậu, mỗi chai 1 đồng, ống thụt 5 hào, thuốc thụt 5 hào.

Đàn ông mộng tinh, di tinh, lậu tinh, loãng tinh, đau bụng, lao tức kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất toại, phù thũng, cổ chướng, mỗi chai 1 đồng.

Đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít huyết đen, khí hư bạch đái, hoặc kinh thấy ra nhiều sinh đau bụng, rức đầu, đau xương, không đẻ, hay có đẻ không nuôi, mỗi chai 1 đồng.

Băng huyết, lệ huyết, tiện huyết, mỗi phong 2 hào.

Trẻ con sốt, ho, kinh, đàm suyễn, ta lị, cam cứu mục, đau mắt màng mộng, mỗi chai 2 hào.

2067

Xe nhà và xe cho thuê

Có bầy kiểu tại Hội-chợ

POUSSE-POUSSE SAIGONNAIS

Société Fse de Transports — Hanoi
7, Boulevard Bobillot, 7.
Téléphone No 13

EAU DE COLOGNE MONTES

Chai lớn: 1 litre. . . . . 3$55
Chai nhỡ: 1/2 litre. 1.80
Chai nhỏ: 1/8 litre. 0.55

Hạng chai nhỏ này có đồ... thứ nút riêng để vẩy ra từng giọt được.

HIỆU BÀO-CHẾ VÀ LỤC-HỢP

CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM

Ed. MONTÈS

Quan Bào-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 84

Chuyện Bực Mình

Chắc các ngài muốn tiện thì mới mua cây bút máy để trong mình, như khi có việc vội muốn biên vài chữ lại bị tắc không ra mực thực Bực mình, cũng có thứ khi biên phải vẩy chỗ này vẩy chỗ nọ vô ý gẩy ngòi thì hỏng cũng Bực mình. Nhiều thứ hễ dùng thì dây mực ra tay nào rỏ xuống giấy phí công mất việc, chẳng Bực mình, vừa rồi mua mực chúng tôi đích mực thấy lắm ngoài bút cầm trong túi mà mực dây lắm do đó đưa thợ giặt tẩy cũng chẳng sạch, chắc hẳn cũng Bực mình, bỏ lại bút máy là của đáng tiền mua rồi không tiện để lại cho bạn lại lấy cho ông bạn cũng Bực mình, có việc muốn dùng vội vàng đi mua bất phân xấu tốt về dùng vài bữa, ngòi yếu mướng giấy, biên không tưởng bằng cái của người, cũng là một sự Bực mình.

Vậy chúng tôi mong rằng các ngài trước khi mua bút xin quá bộ đến xem thứ bút của Bản-hiệu, chúng tôi xin sẵn lòng hầu tiếp, vì trong những sự tiện dụng không thể nói hết được. Có sẵn Catalogues để tiện cho các ngài ở xa in NHẤT MINH BẠCH.

Chúng tôi chắc rằng đã dùng thứ bút của Bản hiệu thì tránh khỏi mọi sự Bực mình trước khi chúng tôi chưa đại lý thứ bút này đã bị nhiều lần Bực mình, nên nay xin giới thiệu các ngài dùng cho khỏi Bực mình. Tên nó gì? Chính là thứ bút máy CONKLIN.

Bán tại TONG-YUNE-TAI.
49 phố hàng Ngang Hanoi

MẤY LỜI KÍNH-TẠ

Từ khi bản-hiệu dự cuộc đấu xảo riêng tại cuộc hội chợ năm nay, mông ân hội-đồng ban thưởng cho GIẢI NHẤT trong nghề làm giầy tây, giầy ta, có nhiều ngài gởi thư đến mừng bản-hiệu, vậy bản-hiệu xin có lời kính tạ các ngài, và xin hứa rằng từ nay về sau lại cố gắng thêm nữa cho càng ngày càng tinh xảo mãi lên để các ngài chiếu-cố cho và cho xứng cái GIẢI NHẤT của hội-đồng ban cho vậy.

Nay kính tạ
PHONG-TÀI
Hiệu Annam đóng giầy
43, phố hàng Điếu (Pipes), Hanoi

CAO RẰNG

Thuốc Cao này thơm tho trong sạch khô giáo, ngậm khỏi đau răng, sâu răng, cam răng; răng lung lay ngậm thì vững lại, bán tại hiệu Vạn-Xuân-Đường, số 211, phố Tiền-an, tỉnh Bắc-ninh (Tonkin).

Song liệu mỗi phiến giá. . . 0$20
Đơn liệu mỗi phiến giá. . . 0 10

萬春牙膏 立即拔痛止痛 殺虫牢牙固齒

Các hàng tạp hóa và các hàng bào chế các tỉnh hiện đã nhiều nơi mua buôn để bán lẻ, ngài nào muốn mua buôn xin gửi thư lại. Các nơi đã ấn định có bán bộ như sau này: hiệu *Mạc-Đình Tú* số 136, phố hàng Đồng, Sở bán báo lẻ số 3, phố hàng Bông, nhà in *Đông-kinh ấn-quán* số 82, phố hàng Gai, hiệu *Vĩnh Lợi-Vinh*, số 69, phố hàng Bồ hiệu *Hạnh-Nhân-Đường* số 51, phố Phúc-kiến, hiệu *Vĩnh-Xương* số 27, phố Hà-trung, hiệu *Quảng-Lợi* số 2 và hiệu *Bảo Hợp* số 27, phố Chợ nhớn Cũ, hiệu *Phạm xuân-Trung* số 62, phố hàng Bạc hiệu *Vĩnh-Hợp-Thành* số 119, hiệu *Hạnh-Hòa Đường* số 127 và hiệu *Anh Hòa Đường* số 131, phố hàng Buồm, hiệu *Phượng-Đình* số 100, phố Cầu gỗ, Hanoi hiệu *Hạp-Hưng-Long* số 23, phố khách Haiphong, hiệu *Quảng-Lợi Ích* số 28 phố ... Song và hiệu *Hoa-Sinh-Đường* số 167 phố khách Nam định, hiệu *Đức-Phong* số 166 phố Đông-tụi Hải-dương, hiệu *Phú-Hưng* bán tạp hóa tỉnh Phú-yên, hiệu *Vạn An* phố Yên-bái tỉnh Yên bay, hiệu *Đức-tường* phố Việt trì tỉnh Việt trì hiệu *Hưng-tường* nhận đứng bán buôn các thuốc của bản hiệu ở số nhà 52, phố Phúc kiến Hanoi. các nơi kể trên có bán bộ cả thứ thuốc thần... ngoài và các thứ cần dùng khác nữa, đều công hiệu cả. Bản hiệu hiện nay có bầy bán các thuốc ở Hội-chợ gian số 39, giẫy E. Xin các quí-khách nhận làm quảng-cáo bản hiệu xin cảm bội vô cùng.

2038

Vạn-xuân đường, cẩn khải.

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

東京河內行蒲街門牌廿八號

Chúng tôi có lời kính trình các quí-khách biết rằng chủ trương của chúng tôi là để chiều khách, cho nên không những là bán giá thật rẻ, lại còn càng ngày càng thêm hàng lên cho đủ mọi thức, không kể những đồ vàng bạc thường dùng, chúng tôi lại có buôn ở bên Hồng-kông và Shanghai những đồ trân châu, hổ phách, ngọc thạch, nói tóm lại là đủ các thứ thể thức rất quí, lối cổ, lối kim mà ngày nay ở cõi Việt-Đông dùng quen. Chúng tôi lại có bán cả mọi thứ đồ sứ Giang-tây như là lọ, bát, tứ bình bằng sứ, vân vân.

Cũng kỳ tàu vừa rồi, bản-hiệu lại mới thỉnh thêm được giám ba tay thợ khéo ở bên Tàu sang, nào là thợ kim-hoàn, nào là thợ chữa các thứ đồng-hồ. — Xin các quí-khách chiếu-cố cho thời chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm, Các ngài đến xem, chúng tôi cũng xin nghênh tiếp một cách rất lịch-sự.

PAO-VA
Bijoutier, no 28 Rue des Paniers. Hanoi

Số 86

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Bộ này cũng tiếp theo sự-tích Mạnh-lệ-quân, của Hương-diệp phu-nhân, một nhà nữ-sĩ thuở xưa soạn ra. Soạn theo lối đàn-từ, nay xin dịch thành văn xuôi để hiến các đọc-giả)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Lương phu-nhân vừa nói vừa có ý giận, mặt đỏ bừng bừng, đứng dậy đi ra chỗ khác. *Hùng-khởi-phượng* ngảy người ra mà rằng:

— Phu nhân ơi! Phu nhân thấy tôi bỏ nghìn vàng mua một người mỹ-nữ mà có ý ghen đó chăng. Tôi bây xin hỏi phu-nhân: nếu tôi là người đắm nguyệt say hoa thì đêm nay khi nào tôi lại còn về đây, tất tôi đã ngủ tại *Xuân-vân viện*. Dẫu ngày mai tôi về thì hai thân tôi cũng cho là đi chơi phiếm một đêm, đã lấy chi làm tội rằng. Và vừa rồi hai thân tôi không hề nói gì, mà bây giờ tôi vào đây, phu-nhân lại nói lôi-thôi như thế, thật là người không biết nghĩ. Nực cười thay cho đứa bất-hiền này, cái tiếng đàn êm-ái trong 6 năm trời, ai ngờ vì việc này mà thành ra ngang cung vậy.

Lương phu-nhân nghe nói, lại càng căm tức, cau mày nghiến răng mà rằng:

— Tôi đẹp duyên cùng phu-quân đã 6 năm trời nay, nào tam-tòng tứ-đức, tôi đã có điều gì trái phép, mà nay phu quân nỡ mở miệng nhiếc mắng tôi là đứa bất-hiền! Thôi, bây giờ phu-quân cứ đi mua một con kỹ-nữ mà lập riêng vũ-trụ giang sơn, còn tôi vẫn là đứa bất hiền, tôi há lại không biết hay sao! Nực cười thay phu quân sai người về nói dối hai thân như thế mà hai thân cũng tưởng thật. Chao ôi! Một con kỹ-nữ mà bảo là con nhà lương-gia! Một con kỹ-nữ mà bảo là tình nguyện xuất gia đầu phật! có phải quả nhiên là kẻ lừa-dối để đem nghìn vàng mà mua một con kỹ-nữ đó không? Phu-quân muốn mua kỹ nữ thì mặc phu-quân, cớ sao lại buộc cho tôi cái tiếng ghen ghét. Trời ơi! hà-tất phu-quân phải nhiếc mắng tôi là kẻ bất-hiền, cái ân-tình phu-quân cùng tôi trong 6 năm trời, ngày nay cũng liều như ngọn nước thủy-triều chảy xuôi vậy. Phu-quân đã nhiếc mắng tôi là đứa bất-hiền thì bây giờ phu-quân cùng tôi lên nhà trên để bẩm xem hai thân phán-đoán ra làm sao? Tôi đây có phạm tội gì trong lệ « *Thất-xuất* » chăng!

Lương phu-nhân nói xong, nước mắt ràn-rụa chảy xuống như mưa. *Hùng-khởi phượng* lại càng giận lắm mà rằng:

— Đàn-bà chỉ một cái ghen, tức là có tội! Bảo rằng bất-hiền lại còn oan hay sao! Đem cái bụng dạ nhỏ nhen của đàn bà mà lường cái lòng quang-minh chính-đại của đàn-ông thì nghĩ phỏng có đáng ghét hay không?

Hùng-khởi-phượng vừa nói vừa vùng-vằng đứng dậy quay đi. *Lương* phu-nhân liền nắm lấy áo, rồi khóc òa lên mà rằng:

— Không! không đi được! Phu-quân cứ phải cùng lên nhà trên với tôi!

Bấy giờ *Hùng-khởi-phượng* hầm-hầm rồi giận, quên không nhớ là *Lương* phu-nhân đang có thai, mới lấy tay gẩy mạnh một cái mà bảo rằng:

— Đứa bất-hiền này đã làm cho ta đau lòng, lại còn muốn làm cho hai thân thêm phiền nữa, mới hả dạ hay sao!

Nói xong, tức khắc đi sang thư-phòng. *Lương* phu-nhân nặng-nề yếu-đuối, bị *Hùng-khởi-phượng* gẩy, liền ngã lăn xuống đất. Các nữ-tỳ vội-vàng xúm lại đỡ *Lương* phu-nhân ngồi lên trên ghế, bỗng thấy nét mặt tái mét, chỉ nức-nở khóc mà không nói câu gì. Các nữ-tỳ sợ hãi, bảo nhau chạy lên nhà trên để báo với vợ chồng *Hùng-hiện*.

Vợ chồng *Hùng hiện* bấy giờ giấc điệp đang nồng, nghe có tiếng cấp báo, hoảng-hốt trở dậy mà hỏi rằng:

— Việc gì thế hỡ các con?

Các nữ-tỳ không dám bẩm thực chỉ nói là *Lương* phu-nhân xẩy chân ngã. Vợ *Hùng-hiện* là *Vệ* vương phi giật mình kinh sợ, vội-vàng khoác áo ra đi. Các nữ-tỳ nghe động, cũng đến dậy cả, kéo nhau sang phòng *Lương* phu-nhân để xem sự thể làm sao.

Khi vào tới nơi, thấy *Phi-loan* quận-chúa đang ngồi ở bên cạnh *Lương* phu-nhân mà nỉ-non khuyên giải *Phi-loan* quận-chúa trông thấy *Vệ* vương-phi đến, vội vàng đứng dậy chào, rồi sẽ bảo cho *Lương* phu-nhân biết.

Lương phu-nhân có ý bồ thẹn, đang nằm gượng dậy mà nói với *Vệ* vương-phi rằng:

— Vừa rồi con có vấp chân, nhưng chưa hề ngã, nữ-tỳ thấy vậy, vội-vàng lên báo với vương-phi, để khiến vương-phi kinh sợ mà tới đây, thật là lỗi tại con vậy.

Nói xong, lại nưng chén trà mời *Vệ* vương-phi uống, nét mặt gượng cười, nhưng vẫn có ý bồ thẹn. *Vệ* phu-nhân nhìn kỹ, sinh lòng nghi-hoặc, truyền các nữ tỳ lấy thuốc « bảo thai » cho *Lương* phu-nhân uống, và dặn khi uống thuốc xong phải để yên tĩnh cho phu-nhân nằm nghỉ.

Vệ vương phi dặn bảo các nữ-tỳ phải trông nom cẩn thận, rồi cùng *Phi-loan* quận-chúa quay ra. *Vệ* vương-phi vừa đi vừa hỏi *Phi-loan* quận-chúa rằng:

— Điệt-nữ ơi! con đến trước ta, vậy con có biết vì duyên cớ gì mà xẩy ra việc này hay không?

Phi loan quận-chúa nói:

— Điệt-nữ chưa ngủ, có mụ *Thái-mẫu* vẫn hầu biểu-tẩu (trỏ *Lương* phu-nhân) con đến thuật chuyện cho con nghe rằng: Vì việc đem nghìn vàng mua một con kỹ-nữ, nuôi giấu ở ngoài mà hai vợ chồng cãi nhau. Biểu huynh con nổi giận, mắng biểu tẩu con là đứa bất-hiền. Biểu tẩu con nắm lấy áo, định kéo lên nhà để mách cô-mẫu. Biểu-huynh con lại nhiếc mắng là đứa bất-hiền đã phạm tội ghen là một điều trong lệ « *Thất-xuất* », nay lại còn muốn làm cho kinh-động hai thân hay sao! Biểu huynh con nói thế, rồi gẩy một cái mà quay đi, biểu-tẩu con nặng nề yếu-đuối, cho nên ngã lăn xuống đất. Việc này thì biểu-huynh và biểu tẩu con đều có lỗi cả. Con thiết tưởng cô-mẫu bất-tất phải hỏi đến, chỉ nên gọi riêng biểu-huynh con mà khuyên bảo từ rầy chớ có như thế nữa, kẻo để lo-sợ cho hai thân.

Vệ vương-phi nghe nói, có ý vui-vẻ mà bảo rằng:

— Con nói chí phải! Biểu huynh con thật nóng-nẩy quá, không nhớ là vợ đang có hoài-thai. Còn con dâu ta xưa nay tính vốn hiền-hòa, không biết cớ sao ngày nay lại xẩy ra chuyện ghen tuông ấy. Âu là ta cũng phải làm ngơ, để cho người ngoài khỏi sinh điều chê-nghị. Điệt-nữ ơi! ta nhờ con sáng sớm ngày mai, lại vào mà liệu lời khuyên-giải, khiến biểu-tẩu con biết rằng biểu-huynh con vốn tính nóng-nẩy, chứ xưa nay vẫn là người nghiêm-trang đứng đắn, không hề có tính đắm nguyệt say hoa. Từ bé đến nay, chưa có điều gì lỗi-lầm, dẫu đối với các nữ-tỳ trong nhà, không hề thấy cười-cợt bao giờ, hằng gần chỉ có một tên tiểu-đồng mà thôi.

(Còn nữa)

Certifié ... 1922/1923

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUÂN

NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1788 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ NĂM 4 JANVIER 1923

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm ... 6$00 6$90 6$30 6$30 6$60 9$00

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large
Une seule insertion. . . . 0$80 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par